

mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfint, 162
Republica Moldova
MD-2004, tel. (+373 22) 27 27 40,
tel./fax (+373 22) 27 27 40, e-mail: jcc@justice.md

Chisinau city, Ștefan cel Mare și Sfint, 162 avenue
Republic of Moldova
MD-2004, tel. (+373 22) 27 27 40,
tel./fax (+373 22) 27 27 40, e-mail: jcc@justice.md

Curtea Constituțională
mun. Chișinău
str. Al. Lăpușneanu, nr. 28

În cadrul Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) se examinează cererea de chemare în judecată înaintată de către Vlad Filat vs Igor Popa – cu privire la apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale și repararea prejudiciului moral.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 26 octombrie 2023, s-a admis cererea reprezentantului pârâtului Igor Popa cu privire la sesizarea Curții Constituționale privind excepția de neconstituționalitate.

În astfel de circumstanțe, Vă expediem:

- 1) încheierea nr. 2-21371/20 din 26 octombrie 2023- 4 file;
- 2) sesizarea privind excepția de neconstituționalitate- 9 file.

Judecător al
Judecătoriei Chișinău (sediul Centru)

Eleonora Badan-Melnic

Sesizare privind excepția de neconstituționalitate

A. Autorul excepției de neconstituționalitate¹**A.1. Persoană fizică****1. Nume Popa****2. Prenume Igor****5. Reprezentant (dacă este cazul) Zama Vitalie**

¹ Aici, autorul excepției de neconstituționalitate va alege rubrica relevantă, ștergându-le pe celelalte.

B. Informații pertinente despre cazul dedus judecării instanței de drept comun²

Avocatul Igor POPA este jurist de profesie și la data de 26.06.2008 a obținut licența de avocat în Republica Moldova. Autorul sesizării activa în calitate de avocat în cadrul BAA POPA și asociații. El este cetățean al Germaniei.

Pe data de 16 august 2020, reclamantul, Filat Vladimir a fost ales președintele Partidului Liberal Democrat din Moldova.

La data de 23 septembrie 2020, pârâtul, Igor Popa a participat în calitate de invitat la emisiunea televizată „Secretele Puterii” de la postul Jurnal TV, ora 20:00.

La data de 09.11.2020 a fost depusă cererea de chemare în judecată cu privire la apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale de către reclamantul Filat Vladimir, reprezentat de avocatul Munteanu Victor, împotriva lui Popa Igor.

Pârâtului i se impută faptul că la 23.09.2020, ora 20:00 în cadrul emisiunii TV „Secretele Puterii”, a făcut „...mai multe **declarati mincinoase, aberante și inventate**” despre cetățeanul Filat Vladimir. Mai menționează acesta că „...**acuzatiile și afirmațiile denigratoare, false**, cu referire la persoana reclamantului, **pretinse, a fi obținute de către Igor Popa în perioada în care urma, în fapt, să apere drepturile și interesele legale ale domnului Vlad Filat în calitate de apărător**” și „...**le dezmințim integral și le calificăm ca afirmații false și declarațiile defăimătoare**, precum și de calomniere la adresa reclamantului”.

În prezent, Cauza este pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul Centru, Mun.Chișinău, bd. Ștefan cel Mare 172, Judecătore: Eleonora Badan-Melnic, Sala nr. 604.

Poziția reclamantului – „Informațiile expuse de către Igor Popa cu referire la Vladimir Filat reprezintă în integralitatea sa descriere de fapte sau sunt judecați de valoare fără suport factologic care aveau ca scop denigrarea imaginii acestuia din motivul revenirii în politică.”

Poziția pârâtului – „Informațiilor expuse de Igor Popa reprezintă judecați de valoare cu substrat factologic suficient”

Concluzie – „Igor Popa a făcut uz de dreptul său la replică și a adus la cunoștința cetățenilor în cadrul campaniei electorale informații de interes public cu privire la președintele concurentului electoral PLDM, iar sancționarea acestuia ar duce la restrângerea neproportională a libertății de exprimare.”

La momentul actual cauza este pendinte în fața judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

² Această parte a formularului trebuie să conțină un rezumat al informațiilor pertinente referitoare la cauza dedusă judecării instanței de drept comun, i.e. instanței în fața căreia sau de care a fost ridicată excepția de neconstituționalitate

C. Obiectul sesizării³

Obiectul prezentei sesizări constituie art. 11 din Legea privind libertatea de exprimare nr. 64 din 23 aprilie 2010:

Articolul 11. *Dreptul persoanelor publice și al persoanelor fizice care exercită funcții publice la respectul vieții private și de familie*

(1) Persoanele publice și persoanele fizice care exercită funcții publice au dreptul la respectul vieții private și de familie.

(2) Informațiile despre viața privată și de familie a persoanelor publice și a persoanelor fizice care exercită funcții publice pot fi dezvăluite dacă aceste informații prezintă interes public. Răspîndirea informațiilor respective nu trebuie să ducă la prejudicii nejustificate terților.

(3) Dacă persoanele publice și persoanele fizice care exercită funcții publice provoacă ele însele atenția asupra aspectelor din viața lor privată și de familie, mass-media are dreptul să cerceteze aceste aspecte.

În particular, autorul sesizării contestă prevederile art. 11 din Legea cu privire la libertatea de exprimare, în măsura în care aceste reglementări nu prevăd criteriile de balansare a drepturilor concurente, dreptului la libertatea de exprimare și dreptul la respectul vieții private.

³ În această parte a formularului se vor menționa prevederile contestate în fața Curții Constituționale, potrivit competenței sale *ratione materiae*. Aceste prevederi trebuie să fie aplicabile la soluționarea cauzei în care a fost ridicată excepția de neconstituționalitate.

D. Argumentarea incidenței unui drept sau a mai multor drepturi din Constituție⁴

Constatăm incidența următoarelor prevederi din Constituție:

art. 1 alin. (3) [care garantează preeminența dreptului] -

Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sînt garantate.

art. 32 alin. (1) și (2) [care garantează libertatea de exprimare] din Constituție -

(1) Oricărui cetățean îi este garantată libertatea gîndirii, a opiniei, precum și libertatea exprimării în public prin cuvînt, imagine sau prin alt mijloc posibil.

(2) Libertatea exprimării nu poate prejudicia onoarea, demnitatea sau dreptul altei persoane la viziune proprie.

⁴ În această parte a formularului, autorul excepției de neconstituționalitate va argumenta de ce consideră aplicabil unul sau mai multe drepturi garantate de Constituție, adică va argumenta dacă există o ingerință în unul sau mai multe drepturi garantate de Constituție.

E. Argumentarea pretensei încălcări a unuia sau a mai multor drepturi garantate de Constituție⁵

Prevederile contestate contravin prevederilor art. 32 din Constituție și art. 10 din Convenție, dreptul la libertatea de exprimare, din motivele ce urmează.

Jurisprudența Curții Constituționale în materia balansării drepturilor concurente:

Hotărârea Curții Constituționale, excepția de neconstituționalitate a articolelor 4 alin. (2), 7 alin. (2) lit. c), 8 alin. (1) și 11 alin. (1) pct. 3) din Legea nr. 982 din 11 mai 2000 privind accesul la informație (accesul la informațiile cu caracter personal)

50. Curtea reiterează că, potrivit articolului 34 alin. (1) și (2) din Constituție, dreptul persoanei de acces la orice informație de interes public nu poate fi îngrădit. Potrivit competențelor ce le revin, autoritățile publice sunt obligate să asigure informarea corectă a cetățenilor cu privire la treburile publice și la problemele de interes personal.

52. Libertatea de exprimare constituie unul din fundamentele esențiale ale unei societăți democratice și una din condițiile de bază pentru progresul ei și pentru împlinirea fiecărei persoane. Orice limitare a acestei libertăți trebuie justificată în mod convingător. Justificarea limitării trebuie să se facă cu respectarea standardului proporționalității, impus de articolul 54 din Constituție, standard care reclamă, *inter alia*, ca motivele avansate de către legislator să fie pertinente și suficiente (HCC nr. 29 din 12 decembrie 2019, §§ 37-38).

58. **Simpla restrângere (îngrădire, ingerință) a unui drept fundamental nu echivalează cu încălcarea dreptului fundamental.** Din punct de vedere constituțional, nu sunt permise restrângerile nejustificate ale drepturilor fundamentale. Caracterul justificat sau nejustificat al unei restrângeri (îngrădiri, ingerințe) a dreptului la viața privată într-o situație litigioasă poate fi stabilit doar de instanța de judecată, după efectuarea testului de proporționalitate potrivit articolului 54 din Constituție.

59. Articolul 8 alin. (1) din Legea privind accesul la informație stabilește că informația cu caracter personal face parte din categoria informației oficiale cu accesibilitate limitată și constă din date referitoare la o persoană fizică identificată sau identificabilă, a căror dezvăluire ar constitui o violare a vieții private, intime și familiale.

60. Sub acest aspect, Curtea reține că legislatorul a utilizat noțiunea de „violare” a vieții private, intime și familiale contrar limbajului de drept constituțional și de drept european al drepturilor omului. Termenul „violare” reprezintă o încălcare, adică o restrângere nejustificată. Totuși, în contextul articolului 8 din Lege, în special având în vedere alin. (2) al articolului, acest termen echivalează, de fapt, cu termenul „ingerință”, pentru că alin. (2) al aceluiași articol

⁵ În această parte a formularului, autorul excepției de neconstituționalitate va argumenta, după caz, de ce consideră că îi este încălcat unul sau mai multe drepturi garantate de Constituție. Este recomandabil ca acesta să urmeze, în argumentarea sa, următorii pași: (1) dacă ingerința în unul sau mai multe drepturi garantate de Constituție este prevăzută de lege; în caz afirmativ, (2) dacă ingerința urmărește realizarea unui scop legitim permis de Constituție; în caz afirmativ, (3) dacă există o legătură rațională între ingerință și scopul legitim urmărit; în caz afirmativ, (4) dacă ar putea fi instituite alte măsuri legislative la fel de eficiente și mai puțin intruzive pentru dreptul/drepturile fundamentale în discuție; în caz afirmativ, (5) dacă ingerința este proporțională cu scopul legitim urmărit.

prevede că accesul la informația cu caracter personal se realizează în conformitate cu prevederile legislației privind protecția datelor cu caracter personal.

63. Prin urmare, Curtea observă că nici prevederile articolului 8 alin. (1) din Legea privind accesul la informație nu prezintă vreo problemă de ordin constituțional, de vreme ce permit efectuarea testului de proporționalitate, potrivit articolului 54 din Constituție.

67. De altfel, Curtea Europeană a constatat încălcări ale prevederilor Convenției într-o serie de cauze, pentru că tribunalele naționale nu au recunoscut că acele cazuri implicau un conflict între drepturile reclamantilor și alte interese legitime și pentru că nu au pus în balanță acele drepturi sau interese.

Curtea Europeană a conchis că, de fapt, tribunalele nu au aplicat testul „proporționalității” și testul „necesității într-o societate democratică”, în conformitate cu standardele Convenției (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Lashmankin și alții v. Rusia*, 7 februarie 2017, § 358; *Karastelev și alții v. Rusia*, 6 octombrie 2020, §§ 95-96). De asemenea,

Curtea Europeană a reținut încălcarea articolului 10 din Convenție într-o serie de cauze împotriva Greciei, pentru că tribunalele naționale nu au aplicat standardele existente în jurisprudența Curții Europene cu privire la libertatea de exprimare, standarde care impun ponderarea acestui drept în raport cu drepturile sau interesele concurente (a se vedea, de exemplu, *Balaskas v. Grecia*, 5 noiembrie 2020, § 63 și jurisprudența citată acolo).

Hotărârea privind controlul constituționalității articolului 129 punctul 19) din Codul fiscal (definiția „secretului fiscal”)

60. Curtea trebuie să stabilească, la această etapă, care este ponderea principiilor concurente. Dreptul de acces la informații reprezintă primul principiu de care beneficiază persoanele care solicită acordarea informațiilor de către organele fiscale. Principiile care vin în concurs cu dreptul de acces la informații sunt asigurarea securității naționale și a bunăstării economice, protecția drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicarea divulgării informațiilor confidențiale și prevenirea comiterii de infracțiuni.

61. Așadar, Curtea observă că toate principiile concurente au un caracter relativ. Cu alte cuvinte, niciunul din aceste principii nu are, la modul abstract, o prioritate absolută. Astfel, nu se poate afirma existența unor poziții avantajate. Constituția Republicii Moldova nu stabilește o ierarhie *a priori* între aceste principii concurente. Ca o chestiune de principiu, ele merită un respect egal (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Timciuc v. România*, 12 octombrie 2010, § 144; *Von Hannover v. Germania* (nr. 2) [MC], 7 februarie 2012, § 106; *Bédat v. Elveția*, 29 martie 2016, § 52; *OOO Regnum v. Rusia*, 8 septembrie 2020, § 63). Prin urmare, ele trebuie puse în balanță de o manieră care le recunoaște importanța într-o societate bazată pe pluralism, pe toleranță și pe spiritul deschis, așa cum trebuie să fie societatea din Republica Moldova (HCC nr. 29 din 12 decembrie 2019, §§ 47-48).

64. Sub acest aspect, Curtea subliniază că echilibrul dintre principiile concurente nu trebuie să presupună existența unei sarcini individuale și excesive pentru persoane (HCC nr. 16 din 9 iunie 2020, § 74). Astfel, Curtea consideră că interdicția absolută a divulgării secretului fiscal este o

sarcină excesivă pentru persoanele care solicită furnizarea unor informații și, prin urmare, dreptul lor de acces la informații este garantat, la modul abstract, de o manieră insuficientă.

65. Curtea subliniază că a examinat un caz similar privind accesul la informațiile referitoare la declararea voluntară a bunurilor (Hotărârea nr. 29 din 12 decembrie 2019). În această hotărâre, Curtea a verificat constituționalitatea articolului 16 alin. (9) din Legea privind declararea voluntară și stimularea fiscală, care stabilea că, prin derogare de la prevederile articolului 131 din Codul fiscal, informațiile aferente executării acestei legi se vor prezenta doar la solicitarea Autorității Naționale de Integritate, a Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor și a subiectului declarării voluntare. Curtea a observat că acest articol interzice accesul la informații care pot conduce la identificarea unui subiect al declarării voluntare și accesul la informații care nu contribuie la identificarea unei persoane.

Curtea a reținut că scopul care transpare din prevederile contestate este protecția datelor cu caracter personal, concept care se încadrează în trei scopuri legitime generale prevăzute de articolul 54 alin. (2) din Constituție: protejarea drepturilor altor persoane, prevenirea infracțiunilor și împiedicarea divulgării informațiilor confidențiale (§ 44).

Totuși, Curtea a observat că legislatorul a acordat o prioritate absolută dreptului la respectarea vieții private, prin interzicerea accesului la informații care conțin date cu caracter personal, în detrimentul dreptului de acces la informații, care face parte din dreptul mai vast la libera exprimare (§ 46).

În acest sens, Curtea a reținut că carențele constituționale ale prevederilor contestate constau, în primul rând, în lipsa unei proceduri și a unor criterii directe clare de acordare a accesului la informațiile privind subiectele declarării voluntare de către funcționarii Serviciului Fiscal de Stat. În al doilea rând, ele constau în imposibilitatea legală a judecătorilor de drept comun, care se confruntă cu cazuri concrete în care sunt contestate refuzuri ale Serviciului Fiscal de Stat de acordare a accesului la informații de acest gen, de a pune în balanță și de a pondera cele două drepturi concurente, care merită, în general, un respect egal, în funcție de circumstanțele factuale și juridice ale fiecărui caz (§ 50).

În consecință, Curtea a reținut caracterul neconstituțional al articolului 16 alin. (9) din Legea privind declararea voluntară și stimularea fiscală, pentru că acesta stabilește o ierarhie între cele două drepturi care nu este permisă de Constituție (într-o interpretare care are în vedere jurisprudența relevantă a Curții Europene a Drepturilor Omului).

Curtea a subliniat că prevederea contestată nu permitea existența unei relații rezonabile de proporționalitate între valorile concurente, nu asigură un just echilibru între dreptul de acces la informație și protecția vieții private și, prin urmare, restricția nu este necesară într-o societate democratică (§ 51).

Astfel, Curtea a enunțat criterii care pot fi utilizate la punerea în balanță a dreptului de acces la informații de interes public cu dreptul la respectarea vieții private:

- (a) contribuția informației solicitate la o dezbatere de interes public;
- (b) gradul de notorietate a persoanei/persoanelor afectate de informația solicitată;

(c) conținutul, forma și consecințele publicării informației;

(d) alte criterii relevante pentru cazul pe care îl examinează (punctul 3 din dispozitiv).

66. Așadar, și în prezenta cauză, Curtea reține lipsa unui echilibru corect între principiile concurente, *i.e.* dreptul de acces la informații, garantat de articolul 34 din Constituție, și scopurile legitime, prevăzute de articolul 54 alin. (2) din Constituție (asigurarea securității naționale și a bunăstării economice, protecția drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicarea divulgării informațiilor confidențiale și prevenirea comiterii de infracțiuni). Curtea consideră că echilibrul corect ar putea fi asigurat prin punerea în balanță și ponderarea principiilor concurente de către organele fiscale și instanțele de judecată. De asemenea, Curtea subliniază că atât funcționarii, cât și judecătorii care se confruntă cu asemenea cazuri pot asimila mai ușor tehnica punerii în balanță, studiind jurisprudența relevantă a Curții Europene (*e.g. Bédat v. Elveția*, 29 martie 2016; *Rashkin v. Rusia*, 7 iulie 2020; *OOO Regnum v. Rusia*, 8 septembrie 2020; *Benitez Moriana și Iñigo Fernandez v. Spania*, 9 martie 2021).

67. În acest condiții, Curtea menționează că organele fiscale și instanțele de judecată trebuie să evalueze cererile de furnizare a unor informații în funcție de circumstanțele factuale și juridice ale fiecărui caz concret, verificând dacă aceste informații nu urmăresc niciun scop legitim și pot fi comunicate, dacă informațiile solicitate reprezintă un secret fiscal care nu poate fi divulgat, deoarece urmăresc realizarea scopurilor legitime prevăzute de articolul 54 din Constituție, și dacă nu există o ingerință disproporționată în dreptul de acces la informație. Această evaluare se face prin punerea în balanță a drepturilor și intereselor concurente și prin asigurarea unui echilibru corect între aceste principii, pornind de la criteriile și raționamentele menționate în Hotărârea nr. 29 din 12 decembrie 2019.

Hotărârea privind excepția de neconstituționalitate a articolului 16 alin. (9) din Legea nr. 180 din 26 iulie 2018 privind declararea voluntară și stimularea fiscală (accesul la informațiile privind declararea voluntară a bunurilor)

50. **Carențele constituționale ale prevederilor contestate constau, în primul rând, în lipsa unei proceduri și a unor criterii directe clare de acordare a accesului la informațiile privind subiectele declarării voluntare de către funcționarii Serviciului Fiscal de Stat. În al doilea rând, ele constau în imposibilitatea legală a judecătorilor de drept comun, care se confruntă cu cazuri concrete în care sunt contestate refuzuri ale Serviciului Fiscal de Stat de acordare a accesului la informații de acest gen, de a pune în balanță și de a pondera cele două drepturi concurente, care merită, în general, un respect egal, în funcție de circumstanțele factuale și juridice ale fiecărui caz.**

51. În consecință, **Curtea reține caracterul neconstituțional al articolului 16 alin. (9) din Legea privind declararea voluntară și stimularea fiscală, pentru că acesta stabilește o ierarhie între cele două drepturi care nu este permisă de Constituție (într-o interpretare care are în vedere jurisprudența relevantă a Curții Europene a Drepturilor Omului).**

Prevederea contestată nu permite existența unei relații rezonabile de proporționalitate între valorile concurente, nu asigură un just echilibru între dreptul de acces la informație și protecția

vieții private și, prin urmare, **restricția nu este necesară într-o societate democratică**. Astfel, Curtea a constatat că norma cuprinsă în articolul 16 alin. (9) din Legea privind declararea voluntară și stimularea fiscală **instituie restricții excesive cu privire la informația aflată în posesia Serviciului Fiscal de Stat**.

Hotărârea privind excepția de neconstituționalitate a articolului 17 alineatele (1), (2) și (3) din Codul vamal (furnizarea informațiilor de organul vamal)

65. Sub acest aspect, Curtea subliniază că echilibrul dintre principiile concurente nu trebuie să presupună existența unei sarcini individuale și excesive pentru persoane (HCC nr. 16 din 9 iunie 2020, § 74; HCC nr. 24 din 10 august 2021, § 64).

Astfel, Curtea consideră că posibilitatea comunicării de către organul vamal doar a informațiilor cu caracter general și interdicția absolută a divulgării informațiilor oficiale cu accesibilitate limitată, cu excepția cazurilor prevăzute la articolul 17 alin. (2) din Codul vamal, este o sarcină excesivă pentru solicitanții de informații și, prin urmare, dreptul lor de acces la informații este garantat, la modul abstract, de o manieră insuficientă.

66. În acest context, Curtea reiterează că a examinat cazuri similare privind accesul la informațiile referitoare la declararea voluntară a bunurilor și accesul la informații calificate ca secret fiscal (Hotărârea nr. 29 din 12 decembrie 2019 și Hotărârea nr. 24 din 10 august 2021).

În hotărârile menționate, Curtea a reținut că legislatorul a acordat o prioritate absolută scopurilor legitime prevăzute de articolul 54 alin. (2) din Constituție, prin interzicerea absolută a accesului la informațiile solicitate de persoane, în detrimentul dreptului de acces la informații (HCC nr. 29 din 12 decembrie 2019, § 46; HCC nr. 245 din 10 octombrie 2021, § 62).

În acest sens, Curtea a reținut că carențele constituționale ale prevederilor contestate constau în imposibilitatea legală a funcționarilor din cadrul Serviciului Fiscal și a judecătorilor de drept comun de a pune în balanță și de a pondera cele două principii concurente, care merită, în general, un respect egal, în funcție de circumstanțele factuale și juridice ale fiecărui caz (a se vedea, *mutatis mutandis*, HCC nr. 29 din 12 decembrie 2019, § 50; HCC nr. 245 din 10 octombrie 2021, § 66).

În consecință, Curtea a enunțat criterii care pot fi utilizate la punerea în balanță a dreptului de acces la informații de interes public cu dreptul la respectarea vieții private:

- (a) contribuția informației solicitate la o dezbatere de interes public;
- (b) gradul de notorietate a persoanei/persoanelor afectate de informația solicitată;
- (c) conținutul, forma și consecințele publicării informației;
- (d) alte criterii relevante pentru cazul pe care îl examinează (punctul 3 din dispozitivul Hotărârii nr. 29 din 12 decembrie 2019).

Hotărâre privind excepția de neconstituționalitate a articolului 10 alin. (4) din Legea nr. 151 din 30 iulie 2015 cu privire la Agentul guvernamental (accesul la informație)

49. Dreptul la informație este un drept multidimensional. Acesta servește mai multor categorii de interese individuale și de grup și reprezintă o condiție inițială pentru participarea publicului

la procesul democratic. Accesul la informație are consecințe importante pentru funcționarea adecvată a unui regim democratic.

50. Dreptul de acces la informație este un instrument important pentru cuantificarea abuzurilor, greșelilor de administrare, corupției și pentru punerea în aplicare a drepturilor sociale și economice importante.

51. Curtea a reținut anterior că dreptul la informație poate fi supus unor excepții, care să permită abținerea de la prezentarea anumitor categorii de informații. Aceste excepții includ protecția securității naționale, a relațiilor internaționale, a **vieții private a persoanelor**, a confidențialității comerciale, a ordinii publice și a punerii în aplicare a legii, precum și **refuzul de a prezenta informațiile primite în condiții de confidențialitate sau cele care rezultă din discuțiile interne**. Pentru a putea fi invocate, *excepțiile trebuie să justifice existența unui prejudiciu pentru interesul public, în cazul în care informațiile ar fi comunicate* (a se vedea Hotărârea Curții Constituționale nr.19 din 22 iunie 2015).

79. În jurisprudența sa, Curtea Europeană a notat că „(...) atunci când trebuie să soluționeze un conflict între două drepturi care beneficiază de o protecție egală potrivit Convenției, Curtea urmează să aprecieze **importanța intereselor concurente**. Rezultatul examinării cauzei nu trebuie, în principiu, să varieze în funcție de faptul dacă cererea a fost depusă la Curte potrivit articolului 8 din Convenție (..) sau potrivit articolului 10 din Convenție (..) pentru că aceste două drepturi merită, în principiu, respect în mod egal (a se vedea *Hachette Filipacchi Associés (ICI PARIS) c. Franței*, nr. 12268/03, § 41, 23 iulie 2009; *Timciuc c. României* (dec.), nr. 28999/03, § 144, 12 octombrie 2010; *Mosley c. Regatului Unit al Marii Britanii*, nr. 48009/08, § 111, 10 mai 2011; și *Couderc și Hachette Filipacchi Associés c. Franței* [MC], nr. 40454/07, § 91, 10 noiembrie 2015)”. Respectiv, Curtea a concluzionat că „marja de apreciere ar trebui, în teorie, să fie aceeași în ambele cazuri (a se vedea *Von Hannover (nr. 2) c. Germaniei*, 17 februarie 2012, § 106; *Axel Springer AG c. Germaniei*, 17 februarie 2012, § 87; și *Couderc și Hachette Filipacchi Associés*, § 91).”

80. De asemenea, Curtea Europeană a notat că „în scopul îndeplinirii obligației pozitive de protecție a drepturilor unei persoane în conformitate cu articolul 8 din Convenție (...), statul ar putea fi determinat să restrângă într-o anumită măsură drepturile altei persoane garantate de articolul 10 (...)” (a se vedea hotărârea *Bédar c. Elveției* [MC], nr. 56925/08, 29 martie 2016). Atunci când examinează necesitatea restricției într-o societate democratică în interesul "protecției reputației sau a drepturilor altora", Curtea Europeană verifică dacă autoritățile naționale au stabilit un just echilibru în cadrul asigurării protecției a două valori garantate de Convenție, care ar putea fi în conflict una cu alta în anumite cazuri, și anume libertatea de exprimare, protejată de articolul 10, pe de o parte, și dreptul la viață privată, garantat de articolul 8 din Convenție, pe de altă parte.

Jurisprudența Curții de la Strasbourg, în materia balansării dreptului la libertatea de exprimare și dreptului la respectul vieții private:

Cauza Von Hannover împotriva Germaniei (nr. 2) (cererile nr. 40660/08 și 60641/08), hotărârea din 7 februarie 2012

104. Curtea amintește că alegerea măsurilor care pot garanta respectarea art. 8 din convenție în relațiile dintre indivizi ține, în principiu, de marja de apreciere a statelor contractante,

indiferent dacă obligațiile care îi revin statului sunt pozitive sau negative. Există mai multe modalități diferite de a asigura respectarea vieții private. Natura obligației statului va depinde de aspectul vieții private aflat în cauză [*X și Y împotriva Țărilor de Jos*, citată anterior, pct. 24, și *Odièvre împotriva Franței* (MC), nr. 42326/98, pct. 46, CEDO 2003-III].

De asemenea, în temeiul art. 10 din convenție, statele contractante dispun de o anumită marjă de apreciere pentru a examina necesitatea și amploarea unei ingerințe în libertatea de exprimare protejată de această dispoziție (*Tammer împotriva Estoniei*, nr. 41205/98, pct. 60, CEDO 2001-I, și *Pedersen și Baadsgaard*, citată anterior, pct. 68).

105. Totuși, această marjă merge mână în mână cu un control european atât asupra legii, cât și a deciziilor care o aplică, chiar dacă acestea sunt emise de o instanță independentă (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Peck împotriva Regatului Unit*, nr. 44647/98, pct. 77, CEDO 2003-I, și *Karhuvaara și Iltalehti*, citată anterior, pct. 38). În exercitarea competenței sale de control, Curtea nu are obligația de a se substitui instanțelor naționale, ci îi revine sarcina de a verifica, ținând seama de ansamblul cauzei, dacă deciziile pronunțate de instanțe în temeiul competenței acestora de apreciere se conciliază cu dispozițiile invocate din convenție [*Petrenco împotriva Moldovei*, nr. 20928/05, pct. 54, 30 martie 2010; *Polanco Torres și Movilla Polanco împotriva Spaniei*, nr. 34147/06, pct. 41, 21 septembrie 2010; și *Petrov împotriva Bulgariei* (dec.), nr. 27103/04, 2 noiembrie 2010].

106. În cauze precum prezenta speță, care necesită o punere în balanță a dreptului la respectarea vieții private și a dreptului la libertatea de exprimare, Curtea consideră că soluționarea cererii nu poate să varieze, în principiu, fie că cererea a fost introdusă în fața sa în temeiul art. 8 din convenție de către persoana care face obiectul reportajului, fie în temeiul art. 10 de către editorul care l-a publicat. Aceste drepturi merită *a priori* un respect egal [*Hachette Filipacchi Associés (ICI PARIS)*, citată anterior, pct. 41; *Timciuc împotriva României* (dec.), nr. 28999/03, pct. 144, 12 octombrie 2010; și *Mosley împotriva Regatului Unit*, nr. 48009/08, pct. 111, 10 mai 2011; a se vedea și punctul 11 din Rezoluția Adunării Parlamentare – supra, pct. 71]. Prin urmare, marja de apreciere ar trebui, în principiu, să fie aceeași în ambele cazuri.

107. În cazul în care punerea în balanță de către autoritățile naționale a fost realizată respectându-se criteriile stabilite de jurisprudența Curții, trebuie să existe motive serioase pentru ca opinia Curții să se substituie celei emise de instanțele interne [*MGN Limited împotriva Regatului Unit*, nr. 39401/04, pct. 150 și 155, 8 ianuarie 2011, și *Palomo Sánchez și alții împotriva Spaniei* (GC), nr. 28955/06, 28957/06, 28959/06 și 28964/06, pct. 57, 12 septembrie 2011].

iv. Criteriile relevante pentru punerea în balanță

108. În ceea ce privește punerea în balanță a dreptului la libertatea de exprimare și a dreptului la respectarea vieții private, criteriile care decurg din jurisprudență și care sunt relevante în speță sunt enumerate în continuare.

α) Contribuția la o dezbatere de interes general

109. Un prim element esențial este contribuția pe care o are apariția fotografiilor sau a articolelor din presă la o dezbatere de interes general (*Von Hannover*, citată anterior, pct. 60; *Leempoel & S.A. ED. Ciné Revue*, citată anterior, pct. 68; et *Standard Verlags GmbH*, citată anterior, pct. 46). Definiția a ceea ce constituie obiectul de interes general depinde de circumstanțele cauzei. Curtea consideră totuși că este util să reamintească faptul că a recunoscut existența unui astfel de interes nu doar în cazul în care publicarea privea probleme politice sau crime săvârșite [*White*, citată anterior, pct. 29; *Egeland și Hanseid împotriva Norvegiei*, nr. 34438/04, pct. 58, 16 aprilie 2009; și *Leempoel & S.A. ED. Ciné Revue*, citată

anterior, pct. 72), ci și în cazul în care privea probleme legate de sport sau artiști ai scenei (*Nikowitz și Verlagsgruppe News GmbH împotriva Austriei*, nr. 5266/03, pct. 25, 22 februarie 2007; *Colaço Mestre și SIC – Sociedade Independente de Comunicação, S.A. împotriva Portugaliei*, nr. 11182/03 și 11319/03, pct. 28, 26 aprilie 2007; și *Sapan împotriva Turciei*, nr. 44102/04, pct. 34, 8 iunie 2010]. În schimb, eventualele probleme conjugale ale unui președinte de republică sau dificultățile financiare ale unui cântăreț celebru nu au fost considerate probleme de interes general [*Standard Verlags GmbH*, citată anterior, pct. 52, și *Hachette Filipacchi Associés (ICI PARIS)*, citată anterior, pct. 43].

β) Notorietatea persoanei vizate și obiectul reportajului

110. Rolul sau funcția persoanei vizate și natura activităților care fac obiectul reportajului și/sau al fotografiei constituie un alt criteriu important, legat de cel precedent. În această privință, este necesar să se facă distincție între persoanele de drept privat și persoanele care acționează într-un context public, în calitate de personalități politice sau persoane publice. Astfel, în vreme ce o persoană de drept privat necunoscută publicului poate pretinde o protecție deosebită a dreptului său la viața privată, acest lucru nu este valabil și pentru persoanele publice [*Minelli împotriva Elveției* (dec.), nr. 14991/02, 14 iunie 2005, și *Petrenco*, citată anterior, pct. 55]. Un reportaj care relatează fapte susceptibile să contribuie la o dezbatere într-o societate democratică, care privește personalități politice în exercitarea funcțiilor oficiale ale acestora nu poate fi asimilat, de exemplu, unui reportaj care privește detalii din viața privată a unei persoane care nu îndeplinește astfel de funcții (*Von Hannover*, citată anterior, pct. 63, și *Standard Verlags GmbH*, citată anterior, pct. 47).

Dacă, în primul caz, rolul presei corespunde funcției sale de „câine de pază” care are sarcina, în cadrul unei democrații, să comunice idei și informații privind probleme de interes public, acest rol pare mai puțin important în al doilea caz. În mod similar, dacă în circumstanțe speciale, dreptul publicului de a fi informat poate privi chiar aspecte din viața privată a persoanelor publice, în special atunci când este vorba despre personalități publice, acest lucru nu este valabil, chiar dacă persoanele vizate se bucură de o anumită notorietate, în cazul în care fotografiile publicate și comentariile care le însoțesc se raportează exclusiv la detalii din viața lor privată sau au ca unic scop satisfacerea curiozității publicului în această privință (*Von Hannover*, citată anterior, pct. 65 cu trimiterile citate, și *Standard Verlags GmbH*, citată anterior, pct. 53; a se vedea și punctul 8 din Rezoluția Adunării Parlamentare – supra, pct. 71). În acest ultim caz, libertatea de exprimare impune o interpretare mai strictă [*Von Hannover*, citată anterior, pct. 66; *Hachette Filipacchi Associés (ICI PARIS)*, citată anterior, pct. 40; și *MGN Limited*, citată anterior, pct. 143].

γ) Comportamentul anterior al persoanei în cauză

111. Comportamentul persoanei în cauză înainte de publicarea reportajului sau faptul că fotografia în litigiu și informațiile aferente acesteia au făcut deja obiectul unei publicări anterior reprezintă, de asemenea, elemente care trebuie să fie luate în considerare [*Hachette Filipacchi Associés (ICI PARIS)*, citată anterior, pct. 52-53, și *Sapan*, citată anterior, pct. 34].

Totuși, simplul fapt că a cooperat cu presa anterior nu este de natură să priveze persoana în cauză de orice protecție împotriva publicării fotografiei în litigiu (*Egeland et Hanseid*, citată anterior, pct. 62).

δ) Conținutul, forma și repercusiunile publicării

112. Modul în care sunt publicate fotografia sau reportajul și maniera în care persoana în cauză este prezentată în fotografie sau reportaj pot, de asemenea, să fie luate în considerare [*Wirtschafts-Trend Zeitschriften-Verlagsgesellschaft m.b.H. împotriva Austriei* (nr. 3), nr.

66298/01 și 15653/02, pct. 47, 13 decembrie 2005; *Reklos și Davourlis*, citată anterior, pct. 42; și *Jokitaipale și alții împotriva Finlandei*, nr. 43349/05, pct. 68, 6 aprilie 2010]. Amploarea difuzării reportajului și a fotografiei poate fi, de asemenea, importantă, în funcție de ce tip de ziar este vorba, cu tiraj național sau local, important sau puțin important (*Karhuvaara și Iltalehti*, citată anterior, pct. 47, și *Gourguénidzé*, citată anterior, pct. 55).

e) Circumstanțele în care au fost realizate fotografiile

113. În cele din urmă, Curtea a hotărât deja că nu se poate face abstracție de contextul și de circumstanțele în care au fost realizate fotografiile publicate. În această privință, este necesar să se examineze problema de a stabili dacă persoana vizată și-a dat acordul pentru realizarea și publicarea fotografiilor (*Gourguénidzé*, citată anterior, pct. 56, și *Reklos și Davourlis*, citată anterior, pct. 41) sau dacă acestea au fost realizate în urma sau cu ajutorul unor manevre frauduloase [*Hachette Filipacchi Associés (ICI PARIS)*, citată anterior, pct. 47, și *Flinkkilä și alții împotriva Finlandei*, nr. 25576/04, pct. 81, 6 aprilie 2010]. De asemenea, trebuie să se țină seama de natura sau de gravitatea intruziunii și de repercusiunile publicării fotografiei asupra persoanei vizate (*Egeland și Hanseid*, citată anterior, pct. 61, și *Timciuc*, hotărâre citată anterior, pct. 150). Pentru o persoană de drept privat necunoscută publicului, publicarea unei fotografii poate fi considerată o ingerință mai gravă decât un reportaj scris (*Eerikäinen și alții*, citată anterior, pct. 70, și *A. împotriva Norvegiei*, citată anterior, pct. 72).

Jurisprudența în materia omisiunii legislative

În Hotărârea nr. 17 din 19.05.2016, Curtea Constituțională a Republicii Moldova a conturat noțiunea de "omisiune legislativă" și proiectarea ei în arhitectura constituțională națională:

70. Curtea reține că neindicarea termenului de aplicare a măsurii liberării provizorii sub control judiciar constituie o omisiune legislativă contrară Constituției.

71. În acest context, Curtea reține că, fiind în prezența unei omisiuni legislației e și în virtutea rolului său de garant al supremației Constituției, nu poate ignora viciul de neconstituționalitate existent, deoarece tocmai această omisiune este cea care generează, încălcarea dreptului constituțional al persoanei de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. Or, Curtea Constituțională, potrivit art. 134 din Legea fundamentală, garantează supremația Constituției, ceea ce presupune, printre altele, conformitatea întregului drept cu Constituția.

Asemănător, în Hotărârea nr. 19 din 03.07.2018, Curtea Constituțională a Republicii Moldova a precizat:

58. Curtea reține că lipsa prevederii unei durate maxime de aplicare a măsurii preventive sub forma obligației de a nu părăsi țara constituie o omisiune legislativă contrară Constituției.

59. În acest context, Curtea reține că, fiind în prezența unei omisiuni legislative și în virtutea rolului său de garant al supremației Constituției, nu poate ignora viciul de neconstituționalitate existent, deoarece tocmai această omisiune este cea care generează, încălcarea dreptului constituțional al persoanei de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle.

Așadar, omisiunile legislative sunt veritabile vicii de neconstituționalitate, iar tolerarea acestora duce la încălcarea dreptului constituțional al persoanei ce a-și cunoaște drepturile și obligațiile.

Aplicarea principiilor nominalizate situației din speță

În speță, observăm omisiunea legislatorului de a reglementa în mod expres în Legea privind libertatea de exprimare criterii clare de punere în balanță a drepturilor concurente, or drepturile respective merită *a priori* un respect egal. În particular, criteriile fiind următoarele (speța Von Hannover c. Germaniei (2)):

- α) Contribuția la o dezbatere de interes general;
- β) Notorietatea persoanei vizate și obiectul reportajului;
- γ) Comportamentul anterior al persoanei în cauză;
- δ) Conținutul, forma și repercusiunile publicării.

Lipsa criteriilor nominalizate mai sus, în art. 11 din Legea cu privire la libertatea de exprimare, duce la apariția carențelor constituționale ale prevederilor contestate, ceea ce în consecință instituie imposibilitatea legală a judecătorilor de drept comun de a pune în balanță și de a pondera cele două principii concurente, care merită, în general, un respect egal, în funcție de circumstanțele factuale și juridice ale fiecărui caz.

F. Lista documentelor relevante (dacă este cazul)⁶

a) materialele cauzei pendinte.

⁶ În această parte a formularului, autorul excepției de neconstituționalitate va enumera documentele relevante (extrasul cu prevederile normative contestate, alte hotărâri sau decizii ale Curții Constituționale cu un obiect similar, alte hotărâri sau decizii cu obiect similar pronunțate de alte curți constituționale, jurisprudența relevantă a Curții Europene a Drepturilor Omului, studii de drept comparat), pe care le va anexa.

G. Declarația și semnătura autorului sesizării⁷

Declar pe propria mea onoare că informațiile prezentate Curții sunt veridice.

Zama Vitalie

mun. Chișinău, 25 octombrie 2023

⁷ În această parte a formularului, autorul excepției de neconstituționalitate va declara pe propria sa onoare că informațiile prezentate Curții sunt veridice, semnând la final.

Dosarul nr. 2-21371/20
2-20139887-12-2-09112020

ÎNCHEIERE

26 octombrie 2023

mun.Chișinău

Judecătoria Chișinău, sediul Centru

Instanța de judecată compusă din:

Judecătorul

Eleonora Badan Melnic

Grefier

Tamara Zmuncila

examinând cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate referitoare la prevederile art. 11 din Legea nr. 64 din 23 aprilie 2010 privind libertatea de exprimare, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Vladimir Filat către Igor Popa, intervenient accesoriu „IPTEH” societate pe acțiuni, cu privire la apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale și repararea prejudiciului moral,

a c o n s t a t a t:

În data de 9 noiembrie 2020 Vladimir Filat, reprezentat de către avocatul Munteanu Victor, s-a adresat cu o cerere de chemare în judecată către Igor Popa, intervenient accesoriu „IPTEH” societate pe acțiuni, cu privire la apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale și repararea prejudiciului moral.

În data de 25 octombrie 2023 reprezentantul pârâtului Igor Popa, avocatul Vitalie Zama, a înaintat o cerere privind remiterea în adresa Curții Constituționale a sesizării privind excepția de neconstituționalitate, la care a anexat sesizarea către Curtea Constituțională în original, solicitând emiterea unei încheieri privind ridicarea excepției de neconstituționalitate în privința *art. 11 din Legea privind libertatea de exprimare, nr. 64 din 23 aprilie 2010, ce are următorul conținut:* „ *Articolul 11. Dreptul persoanelor publice și al persoanelor fizice care exercită funcții publice la respectul vieții private și de familie (1) Persoanele publice și persoanele fizice care exercită funcții publice au dreptul la respectul vieții private și de familie. (2) Informațiile despre viața privată și de familie a persoanelor publice și a persoanelor fizice care exercită funcții publice pot fi dezvăluite dacă aceste informații prezintă interes public. Răspîndirea informațiilor respective nu trebuie să ducă la prejudicii nejustificate terților. (3) Dacă persoanele publice și persoanele fizice care exercită funcții publice provoacă ele însele atenția asupra aspectelor din viața lor privată și de familie, mass-media are dreptul să cerceteze aceste aspecte.*”.

În motivarea sesizării s-a indicat că art. 11 din Legea nr. 64 din 23 aprilie 2010 privind libertatea de exprimare, contravine prevederilor Constituției Republicii Moldova și anume art. 1 alin. (3) și art. 32, precum și prevederilor art. 10 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

În viziunea părții pârâte, prevederile art. 11 din Legea privind libertatea de exprimare, nr. 64 din 23 aprilie 2010, sunt contestate în măsura în care acestea nu prevăd criteriile de balansare a drepturilor concurente, dreptului la libertatea de exprimare și dreptul la respectul vieții private.

În cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate s-a făcut referire la constatările și raționamentele expuse în Hotărârea Curții Constituționale nr. 14 din 15 noiembrie 2012.

În ședință de judecată pârâtul Igor Popa nu a fost prezent, însă interesele acestuia au fost reprezentate de către avocatul Vitalie Zama, care a solicitat admiterea cererii privind excepția de neconstituționalitate.

Reclamantul Vladimir Filat nu a fost prezent la ședință de judecată, însă interesele sale au fost reprezentate de către avocatul Victor Munteanu, care a solicitat respingerea cererii înaintate de către partea pârâtă cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate.

În motivarea poziției procesuale partea reclamantă a invocat că pe parcursul examinării cauzei au fost mai multe cereri, solicitări și invocarea acestora într-o manieră consecutivă denotă faptul că intenționat se vrea examinarea separată, anume cu scopul de a crea aceste pauze între examinarea sesizărilor anterioare și cele ulterioare, în lipsa impedimentelor ca acestea să fie cumulate într-o cerere.

Potrivit părții reclamante, conform Constituției Republicii Moldova și Codului de procedură civilă, jurisprudența Curții Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului se aplică direct în legislația națională, iar criteriile de balansare dezvoltate sunt aplicabile și oricare instanță de judecată poate să le aplice în direct.

În final, partea reclamantă a evidențiat caracterul abuziv al cererii privind ridicarea excepției de neconstituționalitate și formulată cu scopul de a tergiversa examinarea prezentei cauze.

Reprezentantul intervenientul accesoriu „IPTEH” societate pe acțiuni nu a fost prezent la ședință de judecată. Instanța de judecată a constatat ca fiind posibilă continuarea examinării cauzei în lipsa reprezentantului intervenientului accesoriu, fiind respectată procedura de citare a acestuia.

Studiind materialele cauzei, instanța de judecată consideră necesar de a admite cererea reclamantului, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 12¹ alin.(1) Cod de procedură civilă, *(1) În cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, a hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională.*

În conformitate cu art. 12¹ alin.(2) Cod de procedură civilă, *(2) La ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale, instanța nu este în drept să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții:*

- a) *obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art.135 alin.(1) lit.a) din Constituție;*
- b) *excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia ori este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;*
- c) *prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;*
- d) *nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale având ca obiect prevederile contestate.*

În conformitate cu art. 135, alin. (1), lit. a) din Constituția Republicii Moldova, (1) *Curtea Constituțională: a) exercită, la sesizare, controlul constituționalității legilor și hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, precum și a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte [...].*

Instanța de judecată remarcă faptul potrivit căruia pârâtul solicită ridicarea excepției de neconstituționalitate a art. 11 din *Legea privind libertatea de exprimare, nr. 64 din 23 aprilie 2010, ce are următorul conținut: „ Articolul 11. Dreptul persoanelor publice și al persoanelor fizice care exercită funcții publice la respectul vieții private și de familie (1) Persoanele publice și persoanele fizice care exercită funcții publice au dreptul la respectul vieții private și de familie. (2) Informațiile despre viața privată și de familie a persoanelor publice și a persoanelor fizice care exercită funcții publice pot fi dezvăluite dacă aceste informații prezintă interes public. Răspîndirea informațiilor respective nu trebuie să ducă la prejudicii nejustificate terților. (3) Dacă persoanele publice și persoanele fizice care exercită funcții publice provoacă ele însele atenția asupra aspectelor din viața lor privată și de familie, mass-media are dreptul să cerceteze aceste aspecte.”.*

Astfel, având în vedere că cererea reclamantului corespunde prevederilor art. 12¹ alin. (2) Cod de procedură civilă și anume – obiectul excepției îl constituie o lege adoptată de Parlamentul Republicii Moldova, excepția este ridicată de către pârâtul în prezentul proces, prevederea contestată urmează a fi aplicată la soluționarea cauzei, întrucât a fost invocată de reclamant în acțiune, precum și faptul că nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale având ca obiect prevederile contestate – judecătorul consideră că solicitarea reclamantului privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a art. 11 din *Legea privind libertatea de exprimare, nr. 64 din 23 aprilie 2020, urmează a fi admisă, cu sesizarea Curții Constituționale a Republicii Moldova cu privire la excepția de neconstituționalitate ridicată.*

Se va face mențiunea că, potrivit art. 12¹, alin. (3) Cod de procedură civilă, (3) *Ridicarea excepției de neconstituționalitate se dispune printr-o încheiere care nu se supune niciunei căi de atac și care nu afectează examinarea în continuare a cauzei, însă până la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate se amână pledoariile.* Această prevedere, adaptată speței, presupune că instanța de judecată va examina în continuare cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Vladimir Filat către Igor Popa, intervenient accesoriu „IPTEH” societate pe acțiuni, cu privire

la apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale și repararea prejudiciului moral, fără a suspenda examinarea, dar va amâna pledoariile conform rigorilor legii.

În conformitate cu art. 12¹, art. 269-270 Cod de procedură civilă, instanța de judecată

d i s p u n e:

Se admite cererea reprezentantului pârâtului Igor Popa, avocatul Vitalie Zama, privind ridicarea excepției de neconstituționalitate.

Se transmite Curții Constituționale a Republicii Moldova prezenta încheiere și sesizarea privind controlul constituționalității *art. 11 din Legea nr. 64 din 23 aprilie 2010 privind libertatea de exprimare.*

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Judecător

Eleonora BADAN MELNIC

